

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการสอนครูภาษาไทยโดยใช้กระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 10 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล จำนวน 1,065 คน
3. ผู้นิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็น ผู้นิเทศการสอน จำนวน 10 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล ปีการศึกษา 2556 สุ่มแบบเจาะจง จำนวน 10 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล ใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างได้จากการเปิดตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) โดยการสุ่มจำนวนตามชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของแต่ละโรงเรียน จำนวน 301 คน ดังนี้

ได้กลุ่มตัวอย่าง 301 คน รายละเอียดดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียน

ลำดับที่	โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร้อนทองมงคล	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
1.	โรงเรียนธนาการอมลีน	255	75
2.	โรงเรียนบ้านคลองลอย	133	25
3.	โรงเรียนบ้านวังน้ำเขียว	75	43
4.	โรงเรียนบ้านทุ่งเขือก	81	9
5.	โรงเรียนบ้านคอนสำนัก	26	14
6.	โรงเรียนบ้านทองมงคล	143	39
7.	โรงเรียนบ้านราษฎร์ประสงค์	151	13
8.	โรงเรียนบ้านในลือค	51	49
9.	โรงเรียนบ้านธรรมรัตน์	68	23
10.	โรงเรียนบ้านวังยาว	82	11
	รวม	1,065	301

3. ผู้นิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็น ผู้นิเทศการสอน โรงเรียนละ 1 คน สุ่มแบบเจาะจง จำนวน 10 คน

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูภาษาไทยและผู้นิเทศ

ลำดับที่	โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร้อนทองมงคล	ประชากร (คน)
1.	ครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 10 แห่ง ๆ ละ 1 คน	10
2.	ผู้นิเทศภายในโรงเรียน 10 แห่ง ๆ ละ 1 คน	10
	รวม	20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แผนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ 4 แผน
2. เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 5 ด้าน คือ
 - 2.1 ด้านครู จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่
 - 2.1.1 แบบประเมินสมรรถนะการสอนของครูภาษาไทย มี 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ 2) ด้านการนำความรู้จากกรณีศึกษาปฏิบัติ และ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน
 - 2.1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายรัตนทองมงคล
 - 2.2 ด้านนักเรียน จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่
 - 2.2.1 แบบทดสอบสมรรถนะการอ่านของนักเรียนก่อนและหลังพัฒนา
 - 2.2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
 - 2.3 ด้านผู้นิเทศ จำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้นิเทศที่มีต่อกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

แผนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ

แผนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การสร้างและกำหนดจุดพัฒนา
- ขั้นที่ 2 การเสนอโครงการ
- ขั้นที่ 3 การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ
- ขั้นที่ 4 การปฏิบัติ
- ขั้นที่ 5 การประเมินผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแผนการนิเทศ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการสอนเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ
2. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนภาษาไทย โดยเฉพาะกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ

การอ่าน

3. ศึกษากรอบแนวคิดของการวิจัย การนิเทศการสอนในครั้งนี้ โดยการวิเคราะห์รายละเอียดของขั้นตอนการนิเทศ 5 ขั้นตอน เพื่อนำมาจัดทำแผนการนิเทศ

4. สร้างแผนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ 5 ขั้นตอน โดยประยุกต์มาจากแผนการสอน มีดังนี้

4.1 จุดประสงค์

4.2 สาระสำคัญ

4.3 ภารกิจ/ชิ้นงาน

4.4 ขอบข่ายการนิเทศ

4.5 กิจกรรมการนิเทศ

4.6 สื่อ เครื่องมือการนิเทศ

4.7 การวัดและประเมินผลการนิเทศ

5. นำแผนการนิเทศที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบวิชาภาษาไทยที่เป็นผู้ร่วมการวิจัยครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

6. นำแผนการนิเทศที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาในตารางวิเคราะห์ เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการนิเทศกับจุดประสงค์นำทาง IOC นำตารางการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละแผนการนิเทศทั้ง 5 แผน โดยพิจารณาความสอดคล้อง 0.5 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

- 1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

นำผลการพิจารณามาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เทคนิคของ Rovineli and Hableton (อ้างถึงใน พวงรัตน์ มณีรัตน์, 2550 : 124)

ในการสร้างแผนการนิเทศได้สร้างเครื่องมือประกอบแผนการนิเทศ ทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนักและกำหนดจุดพัฒนา มีเครื่องมือในการนิเทศ 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถามความต้องการรับการนิเทศการสอนของครูภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ (Likert five rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert, 1967 : 90-95)

2. แบบรายงานผลการสอนของครูภาษาไทย โดยครูภาษาไทยจะรวบรวมข้อมูลการสอนในภาคเรียนที่ผ่านมา ทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติต่อการสอนภาษาไทย พร้อมทั้งเสนอปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข

ลักษณะเครื่องมือการนิเทศขั้นที่ 1 ทั้ง 2 ชุด ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก.

ขั้นที่ 2 การเสนอโครงการมีเครื่องมือในการนิเทศ จำนวน 1 ชุด คือ ชุดฝึกปฏิบัติการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูภาษาไทยสามารถเขียนโครงการได้ โดยมีกิจกรรมฝึกครูภาษาไทย 5 กิจกรรม คือ 1) การระบุปัญหา 2) การพิจารณาแนวทาง 3) สร้างกรอบพัฒนา 4) ค้นหาวัตกรรม และ 5) จัดทำโครงการ

ลักษณะของชุดปฏิบัติการจะเน้นให้ครูภาษาไทยใช้ความรู้และประสบการณ์ในการวิเคราะห์ปัญหาการสอนภาษาไทย ด้านสมรรถนะการอ่าน ตามกรอบของกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรม ด้วยตนเอง โดยมีศึกษานิเทศก์เป็นผู้นิเทศแนะนำในการฝึก จนครูภาษาไทยสามารถเขียนโครงการได้ ลักษณะของชุดฝึกปฏิบัติการ

ขั้นที่ 3 การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ ในขั้นนี้ผู้วิจัยจะเชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับครูภาษาไทยโดยขอบข่ายของความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการสอน 2 เรื่อง คือ

1. การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ โดยเฉพาะการสังเกตการสอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน

2. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะการอ่านในวิชาภาษาไทยโดยเฉพาะชุดฝึกหรือแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับปัญหา สมรรถภาพการอ่านที่ครูภาษาไทยนำเสนอในโครงการเป็นรายบุคคลขอบข่ายของเนื้อหาในการให้ความรู้กับครูภาษาไทย ดังรายละเอียดในภาคผนวก ค.

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติ

ขั้นปฏิบัติเป็นขั้นที่ผู้วิจัยและผู้นิเทศจะต้องช่วยเหลือครูภาษาไทยให้สามารถดำเนินการพัฒนานักเรียนตามโครงการให้บรรลุจุดหมาย โดยครูภาษาไทยจะต้องมีเครื่องมือในการปฏิบัติดังนี้

1. แบบทดสอบสมรรถนะการอ่านของนักเรียนในเรื่องที่เป็นปัญหาในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบก่อนการพัฒนา เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานก่อนการพัฒนา

2. แบบสังเกตการสอน

3. ตารางสังเกตการสอน

4. แบบฝึกสมรรถนะการอ่านเรื่องที่เป็นปัญหาเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามสภาพปัญหาที่กำหนดไว้ในโครงการรายบุคคล

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ

ขั้นประเมินผล เป็นขั้นสำคัญที่จะทราบผลการวิจัยว่า การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ สามารถพัฒนาสมรรถนะการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นหรือไม่

เครื่องมือที่ใช้ในแผนการนิเทศขั้นที่ 1-4 เป็นเครื่องมือในการพัฒนาให้ครูภาษาไทยสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเครื่องมือในแผนการนิเทศขั้นที่ 5 เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 4 ชุด ได้แก่ 1) เก็บข้อมูลด้านนักเรียน 2) เก็บข้อมูล

ด้านครูภาษาไทย 3) เก็บข้อมูลด้านผู้นิเทศ 4) ประเด็นการสัมภาษณ์ รายละเอียดของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอในหัวข้อต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ด้านครู จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

1.1 แบบประเมินสมรรถนะการสอนวิชาภาษาไทยหลังจากที่ได้รับการนิเทศตาม กระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ ประกอบด้วย 1) ความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศ 2) การนำความรู้จากการนิเทศการสอนมาปฏิบัติ และ 3) ความสามารถในการแก้ปัญหาในการสอน

1.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อการปฏิบัติตามกระบวนการ นิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ

1.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศ การสอนและสอนภาษาไทยในสมรรถนะการอ่าน ประมวลความคิดนำมาเป็น โครงสร้างของเครื่องมือ และขอบเขตของเนื้อหานำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2.2 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

1.2.3 นำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ทางด้านการนิเทศ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดประเมินผลแล้วนำผลการพิจารณา มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง นำผลไปวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับโครงสร้างของการนิเทศการสอน แบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ

ลักษณะการประเมินในข้อ 1.1 คือ ประเมินสมรรถนะการสอนวิชาภาษาไทย หลังจากที่ได้รับการนิเทศกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert five rating scale อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2554 : 138) โดยกำหนดน้ำหนัก คะแนน ดังนี้

น้ำหนัก 1 หมายถึง มีระดับสมรรถนะในการปฏิบัติน้อยที่สุด

น้ำหนัก 2 หมายถึง มีระดับสมรรถนะในการปฏิบัติน้อย

น้ำหนัก 3 หมายถึง มีระดับสมรรถนะในการปฏิบัติปานกลาง

น้ำหนัก 4 หมายถึง มีระดับสมรรถนะในการปฏิบัติมาก

น้ำหนัก 5 หมายถึง มีระดับสมรรถนะในการปฏิบัติมากที่สุด

ลักษณะแบบสอบถามในข้อที่ 1.2 คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทย ต่อด้านการปฏิบัติกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ จัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert five rating scale อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2554 : 138) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

น้ำหนัก 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

น้ำหนัก 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย

น้ำหนัก 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

น้ำหนัก 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก

น้ำหนัก 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

โดยเกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ด้านนักเรียน จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1 แบบทดสอบสมรรถนะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ตามสมรรถนะการอ่าน 3 ด้าน ได้แก่ 1) อ่านได้ 2) อ่านคล่อง และ 3) อ่านเป็น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการพัฒนา ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับก่อนพัฒนา

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2.1.1 ครูภาษาไทยและผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหาของสมรรถภาพการอ่านที่เป็นปัญหาในแต่ละของโครงการและครูรายบุคคล

2.1.2 ศึกษาเทคนิควิธีการพัฒนาสมรรถนะการอ่านในโครงการ

2.1.3 ร่วมกันสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะการอ่านในโครงการ

2.1.4 ปรึกษานิเทศผู้รับผิดชอบวิชาภาษาไทยที่มาร่วมนิเทศตามโครงการวิจัย

ครั้งนี้

2.1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) 3 ระดับของเบสท์ (Best, 1981 : 182) โดยมีค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้

3 หมายถึง ครบถ้วนดีบ่อยครั้ง

2 หมายถึง ครบถ้วนดีบางครั้ง

1 หมายถึง ครบถ้วนดีไม่บ่อยครั้ง

โดยเกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.67-2.50 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.66 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

3. ด้านผู้นิเทศ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง

3.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้นิเทศภายใน โรงเรียนและผู้นิเทศภายนอกโรงเรียนที่ร่วมปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพทุกคนควรมีความคิดเห็นอย่างไร และควรปรับปรุงอย่างไร ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแลพัฒนาครั้งนี้ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวดำเนินการตามกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ และบทบาทการดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียน เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือกำหนดประเด็นที่จะสัมภาษณ์และนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมและเที่ยงตรงตามเนื้อหาของกระบวนการนิเทศทั้ง 5 ขั้นตอน และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับการนิเทศ

3.1.3 เสนอแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ลักษณะแบบสัมภาษณ์จะกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมการปฏิบัติการนิเทศ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างและกำหนดจุดพัฒนา

ขั้นที่ 2 การเสนอโครงการ

ขั้นที่ 3 การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 การประเมินผล

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน 1) การเตรียมการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัย และ 3) การสรุปรายงานผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการวิจัย

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน โดยเฉพาะการนิเทศการสอน

1.2 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรับการนิเทศภายในโรงเรียนทั้งในภาพรวมระดับจังหวัด ระดับโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวิชาภาษาไทยในสมรรถนะการอ่าน

1.3 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนในวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะสมรรถนะการอ่าน

1.4 นำสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 นำกรอบแนวคิดในการวิจัยมาจัดทำโครงร่างการวิจัยและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศ และการสอนวิชาภาษาไทย และจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยใช้แผนการนิเทศ 5 ขั้นตอน เป็นเครื่องมือดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 วางแผนการวิจัย ประกอบด้วยแผนนิเทศ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างและกำหนดจุดพัฒนา ดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศในภาคผนวก ต้องการให้ครูเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการอ่านในวิชาภาษาไทย

ขั้นที่ 2 การเสนอโครงการ ดำเนินการนิเทศตามแผนตามนิเทศต้องการให้ครูเสนอโครงการเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านในวิชาภาษาไทยตามสภาพปัญหาที่ตนเองสอน

ขั้นที่ 3 การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ ดำเนินการนิเทศตามแผนการ ต้องการให้ครูภาษาไทยมีความรู้พื้นฐานในการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพและมีความรู้พื้นฐานในกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านของนักเรียนในวิชาภาษาไทย

ระยะที่ 2 การปฏิบัติการวิจัย ประกอบด้วย แผนการนิเทศในขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติ ต้องการให้ครูภาษาไทยสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสมรรถนะการอ่านที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้

ระยะที่ 3 การประเมินผลการวิจัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามในการวิจัยครั้งนี้ การดำเนินการนิเทศตามแผนการนิเทศ ขั้นที่ 5 การประเมินผล เพื่อต้องการทราบผลการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ สามารถพัฒนาสมรรถนะการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นได้หรือไม่

การสรุปรายงานผลการวิจัย

1. สรุปและรายงานผลความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนปัญหาอุปสรรค โดยขอความช่วยเหลือจากผู้บริหาร โรงเรียนและจากบุคคลภายนอกโรงเรียนประจำทุกสัปดาห์
2. สรุปรายงานผลความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อย่างน้อย เดือนละ 2 ครั้ง เพื่อขอคำชี้แนะปรับปรุงแก้ไข
3. สรุปและรายงานผลการวิจัยฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เมื่อสิ้นสุดโครงการเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขทั้งฉบับ
4. ปรับปรุงแก้ไขและเสนอรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ เป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลด้านการนิเทศ เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอเป็นพรรณนาความ
2. ข้อมูลด้านครู
 - 2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินสมรรถนะการสอนวิชาภาษาไทย
 - 2.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อการปฏิบัติตามกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์และสถิติดังนี้
 - 2.2.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียน ด้วยการใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 2.2.2 วิเคราะห์สมรรถนะการสอนของครูภาษาไทย โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981 : 182) โดยกำหนดค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง มีระดับการพัฒนาการสอน/ระดับ ความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง มีระดับการพัฒนาการสอน/ระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง มีระดับการพัฒนาการสอน/ระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับการพัฒนาการสอนระดับ
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับการพัฒนาการสอน/ระดับ
ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลด้านนักเรียน จำนวน 2 รายการ คือ

3.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบสมรรถนะการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการพัฒนาและหลังการพัฒนา โดย

3.1.1 วิเคราะห์ผลของการทดสอบก่อนและหลังการพัฒนาโดยค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.1.2 นำค่าเฉลี่ยของการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง มาเปรียบเทียบความก้าวหน้า

3.2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
โดยหาค่าเฉลี่ย และนำค่าเฉลี่ยมาจัดลำดับ

4. ข้อมูลด้านผู้นิเทศก์

วิเคราะห์ข้อมูลของผู้นิเทศจากการสัมภาษณ์อย่างกึ่งมีโครงสร้าง โดยการวิเคราะห์
เนื้อหา และเสนอผลโดยการพรรณนาความ

สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการสอนครูภาษาไทยโดยใช้กระบวนการนิเทศการสอน
แบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง
โดยประชากรที่ศึกษาเป็นบุคลากรของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายร่อนทองมงคล ประกอบด้วย 1) ครูภาษาไทย
จำนวน 10 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 291 คน 3) ผู้นิเทศภายในโรงเรียน จำนวน
10 คน และ 4) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
ที่รับผิดชอบวิชาภาษาไทย จำนวน 1 คน เป็นแหล่งข้อมูลการวิจัย

กระบวนการพัฒนาดำเนินการตามกระบวนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนา
วิชาชีพ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างและกำหนดจุดพัฒนา 2) การเสนอโครงการ 3) การสร้างความรู้
ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ 4) การปฏิบัติ และ 5) การประเมินผล

เครื่องมือในการวิจัย มี 2 ส่วน คือ 1) แผนการนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพ
5 ขั้นตอน 2) เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลด้านครู ข้อมูลด้านนักเรียน
ข้อมูลด้านผู้นิเทศ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้สรุปภาพรวมของกระบวนการวิจัยเป็น 3 ระยะ คือ
 ระยะที่ 1 การวางแผนการวิจัย ดำเนินการตามแผนการนิเทศขั้นที่ 1 ถึง ขั้นที่ 3
 ระยะที่ 2 การปฏิบัติการวิจัย ดำเนินการตามแผนการนิเทศขั้นที่ 4
 ระยะที่ 3 การประเมินผลการวิจัย ดำเนินการตามแผนการนิเทศขั้นที่ 5
 ผู้วิจัยขอเสนอภาพรวมดังตารางที่ 3.3 ดังนี้

ตารางที่ 3.3 ภาพรวมของแผนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่	ขั้นตอน	จุดประสงค์ปลายทาง	กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
1.	1. การสร้างความตระหนักและกำหนดจุดพัฒนา	ครูเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะการอ่านในวิชาภาษาไทย	1. ครูรายงานผลการสอนที่ผ่านมา 2. ครูวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดจุดพัฒนา	1-30 มิ.ย. 2556	แผนการนิเทศขั้น 1
	2. การเสนอโครงการ	ครูเสนอโครงการเพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านที่เป็นปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม	ครูเสนอโครงการต่อผู้บริหาร	1-15 ก.ค. 2556	แผนการนิเทศขั้น 2
	3. การสร้างความรู้ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ	1. ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนิเทศการสอน 2. ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน	1. ให้ความรู้เรื่องการนิเทศการสอน 2. ให้ความรู้เรื่องการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน	16-31 ก.ค. 2556	แผนการนิเทศขั้น 3
2.	4. การปฏิบัติ	ครูสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสมรรถนะการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. ครูปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะการอ่านที่เป็นปัญหาตามโครงการ 2. ครูปฏิบัติการนิเทศการสอนตามกระบวนการสังเกตการสอน 3. ผู้นิเทศปฏิบัติการส่งเสริมพัฒนาครู	1 ส.ค.-30 ก.ย. 2556	แผนการนิเทศขั้น 4

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ระยะ ที่	ขั้นตอน	จุดประสงค์ ปลายทาง	กิจกรรมสำคัญ	ระยะเวลา	เครื่องมือ
3.	5. การประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนมีสมรรถนะการอ่านสูงขึ้น 2. ครูมีสมรรถนะการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมาก 3. ผู้นิเทศมีความเห็นด้วยอย่างมากกับกระบวนการนิเทศการสอน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินสมรรถนะการอ่านและความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย 2. ประเมินสมรรถนะการสอนวิชาภาษาไทยของครูและความคิดเห็นต่อกระบวนการนิเทศการสอน 3. สัมภาษณ์ผู้นิเทศ 	1-31 ต.ค. 2556	แผนการนิเทศ ชั้น 5